

VOORTGESETTE LEER | **MBA**

MBA: Meer as net 'n loopbaanversterking

Skrywer: Andile Makholwa

Publikasie: USB Agenda

Datum: April 2013

'n MBA word dikwels as noodsaaklik beskou vir aspirantbestuurders wat hul kans om die korporatiewe leer te bestyg 'n hupstoot wil gee. Dit word ook as 'n stewige grondslag gesien vir diegene wat vir hulself wil werk. Maar mense besef al meer dat 'n MBA in talle ander sektore van die samelewing aangewend kan word.

Mense met 'n MBA word nie meer net in groot maatskappye aangetref nie. Hulle werk al meer in burgerlike organisasies, die regering, entrepreneurondernemings en familiebesighede.

Die veranderende gesprek tussen al die spelers wat 'n impak op die ekonomie het, is onder meer die rede vir dié skuif. Nie te lank gelede nie het sakewêreld die oorhand in ekonomiese kwessies gehad, met die verwagting dat die regering die reëls en omgewing skep vir die privaat sektor om die verloop van sake te bepaal.

Maar daar is deesdae sprake van omgewingsvolhoubaarheid. Belanghebbers soos arbeid en burgerlike organisasies speel toenemend 'n sleutelrol in hoe maatskappye bestuur word en ook hoe hulle sake doen.

Die wêreld is besig om nuwe lewe in homself te blaas. Die fokus op slegs winste het baie probleme vir ons wêreld gebring en daar is 'n dringende behoefte vir leiers in gemeenskappe en nie-winsgerigte organisasies om na vore te kom en 'n invloed op regerings, korporatiewe maatskappye en die wêreld ekonomie uit te oefen.

Hierdie dinamiese omgewing skep nuwe moontlikhede vir MBA-gegradueerdes wat hul vaardighede verder as die privaatsektor wil toepas.

Nie-winsgerigte organisasies besef terselfdertyd dat 'n meer sakegerigte manier van doen in vandag se mededingende klimaat die sleutel is om fondse te bekom en resultate te lower.

'n Onlangse verslag in Brittanje se *The Guardian*-koerant het Oxfam en Unesco uitgesonder as internasionale nie-winsgerigte organisasies wat MBA-gegradueerdes werf.

Die koerant haal 'n kenner aan wat sê dat wanneer 'n liefdadigheidsorganisasie 'n MBA aanstel, hy 'n rekenmeester, ekonoom, beplanner en bemarker in een persoon kry.

Op eie bodem vertel Lynette Chen, uitvoerende hoof van die Nepad Business Foundation, van 'n soortgelyke ervaring. Sy het onlangs 'n MBA-gegradueerde aangestel wie se tesis oor Nepad gegaan het. Nepad is 'n nie-winsgerigte organisasie wie se hoofdoel die ekonomiese ontwikkeling van die Afrika-kontinent is.

Oor die gegradueerde sê sy: "Die vaardighede wat hy na die organisasie toe gebring het, was ongelooflik. Hy het ons gelei om ons projekte meer doeltreffend te bestuur."

Chen het groot lof vir die gegradueerde, wat voorheen vir een van die land se groot konsultantfirmas gewerk het, omdat hy ook waardevol was met strategie en navorsing.

Nie-winsgerigte organisasies het dikwels nie hulpbronne om al die bedryfsposte te dek nie. 'n MBA-gegraduateerde het oor die algemeen die kapasiteit om in te gryp en om aan al die uiteenlopende vereistes te voldoen.

Die Nepad Business Foundation is maar een van vele nie-winsgerigte organisasies wat MBA-gegraduateerdes aanstel. Staatsagentskappe soos die opleidingsowerheid vir veiligheid en sekuriteit (SASSETA) en die Financial and Fiscal Commission het ook al in die verlede MBA-gegraduateerdes gebruik. Trouens, die Suid-Afrikaanse regering stel 'n hele aantal MBA-gegraduateerdes aan.

Sandra Burmeister, uitvoerende hoof van die werwingsmaatskappy Amrop Landelahni, sê semistaatsinstellings ding ook mee vir die beperkte poel van MBA-gegraduateerdes.

Sy sê: “MBA-gegraduateerdes sal altyd in aanvraag wees, mits die kandidaat praktiese bestuurservaring het, 'n geskiedenis van uitstekende prestasies het en oor analitiese vaardighede en 'n goeie begrip van strategiese kwessies beskik. Om regtig van waarde te wees, moet die MBA ondersteun word deur leierskapeienskappe soos buigsaamheid en die vermoë om dubbelsinnigheid te kan hanteer in 'n toenemend onbestendige wêreld.”

Meer en meer MBA-gegraduateerdes kies ook spesifiek om vir nie-winsgerigte organisasies te werk.

Mignon Hardie is een van hulle. Sy is 'n trustee van die FunDza Literacy Trust, wat streef om geletterdheid op die vasteland te bevorder. Sy het aangetrokke gevoel tot gemeenskapswerk omdat sy iets wou doen wat 'n blywende uitwerking op mense sal hê.

Hardie, 'n alumnus van die Universiteit van Stellenbosch Bestuurskool, sê: “Ek wou iets doen wat 'n verskil in iemand se lewe kan maak.”

Hierdie nuwe tendens daag bestuurskole uit om voortdurend hul MBA-programme te verfyn sodat hulle in hierdie behoefte kan voorsien.

Prof Frikkie Herbst, hoof van die MBA-program by die USB, sê wat die USB se MBA onderskei, is die fokus op persoonlike leierskapontwikkeling.

Die MBA se Persoonlike Leierskapontwikkelingsreis moedig studente aan om oor hulself in 'n leierskapposisie te dink. Dit gee vir hulle hulpbronne om hulself, mense en prosesse in 'n komplekse organisasie te bestuur.

Studente word uitgedaag om vars te kyk na ou maniere van doen en maniere van hoe hulle oor die wêreld dink. Hulle word in moeilike en stresvolle situasies geplaas en gevra om komplekse take te behartig.

Dit is hierdie klem op persoonlike leierskapontwikkeling wat Yanic Smith, nóg 'n USB MBA-gegraduateerde, 'n beter leier en entrepreneur gemaak het.

Sy wou by 'n groot maatskappy aansluit nadat sy haar MBA voltooi het. Maar sy sê haar vaardighede word beter gebruik vir die opbou van 'n klein besigheid – 'n bemarkingskonsultasiemaatskappy wat sy bedryf.

Sy sê die vaardighede wat sy uit die program gekry het, is universeel – dit kan in die openbare én private omgewings toegepas word. Sy sê die program het haar gehelp om druk beter te hanteer. Sy hou van die klein klasse en die span-werksessies. Sy sê ook die modules oor Leierskap, Finansies of Sake in die Samelewing gee vir studente hulpbronne wat in persoonlike situasies toegepas kan word.

“Om as 'n leier te slaag, gaan nie oor hoeveel jy weet nie, maar liever oor hoe goed jy met mense werk,” sê Smit, wat beduidende bestuurservaring in groot maatskappye het.

Wat uiters belangrik is van 'n MBA, is dat dit vir kandidate 'n oorkoepelende begrip van die sakewêreld gee. MBA-programme behandel alle aspekte van sake – van verkope en bemarking tot menslike hulpbronne en finansies. Dit verskaf 'n holistiese grondslag wat aspirantbestuurders in staat te stel om 'n breë begrip van sake te kry en wat hulle in enige soort organisasie op enige plek in die wêreld kan toepas.